

In memoriam Ain-Elmar Kaasik

02.08.1934–30.01.2026

Eesti arstkonda on tabanud valus kaotus. 91-aastaselt lahkus meie hulgast lugupeetud kolleeg, hinnatud ja teenekas arst, teadlane, mitme põlvkonna arstide õpetaja Ain-Elmar Kaasik.

Ain-Elmar Kaasik sündis 2. augustil 1934 Tallinnas. Tema lapsepõlv möödus Nõmmel ja 1953. aastal lõpetas ta Nõmme Gümnaasiumi. Samal aastal astus ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonda, mille lõpetas 1959. aastal. Pärast ülikooli lõpetamist töötas A-E. Kaasik kaks aastat Põltsamaal neuroloogina, alates 1961. aastast jäi ta aastakümneteks seotuks Tartu Ülikooli närvikliinikuga. Kliinikus on ta töötanud neuroloogi ja neurokirurgina, juhatanud neurokirurgia osakonna intensiivravi üksust – hingamiskeskust. Tartu Ülikooli närvahaiguste kateedris läbis ta akadeemilise karjääri kõik astmed, olles assistent, dotsent ja alates 1975. aastast professor. Aastatel 1984–1996 oli ta Tartu Ülikooli närvikliiniku ning TÜ Kliinikumi närvikliiniku juhataja. A-E. Kaasik jätkas ja arendas Tartu Ülikooli närvikliiniku asutaja ja neurokirurgia pioneeri professor Ludvig Puusepa kontseptsiooni neuroloogiast ja neurokirurgiast kui teineteist täiendavatest erialadest. Ta on olnud Tartu ülikooli arstide täiendusteaduskonna dekaan, arstiteaduskonna dekaan ja prodekaan.

Ain-Elmar Kaasik kaitses 1967. aastal meditsiinkandidaadi ja 1972. aastal meditsiindoktori väitekirja. Tähelepanuväärne ja viljakas on olnud tema teadustegevus. Tema peamised uurimissuunad on olnud aju vereringe ja ainevahetuse muutused ägeda ajukahjustuse korral, ajuvereringe

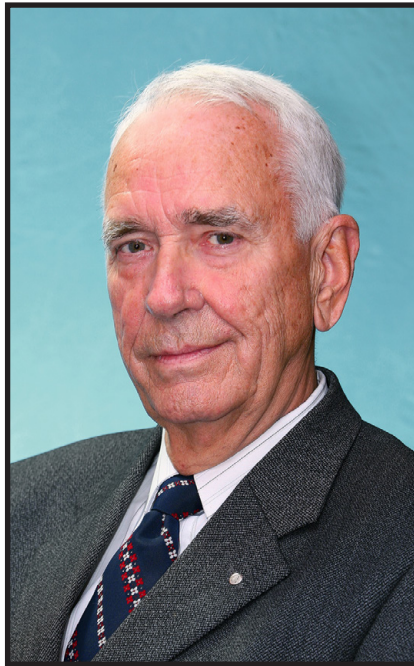

Foto: Eesti Teaduste Akadeemia fotoarhiiv

haigused, närvahaiguste levik, diagnoosimine ja ravi. Tema sulest on ilmunud üle 500 teaduspublikatsiooni, sellest 10 monograafiat, õpikut või raamatu peatükki. Aastatel 1976–1980 oli ta rahvusvahelises erialases kirjanduses enim tsiteeritud Eesti arstiteadlane. Kogenud klinitsisti ja akadeemilise liidrina on ta loonud närvikliinikus aju veresoonte haiguste uurimisega tegeleva tugeva teadusgrupi. Tema juhendamisel on valminud ja kaitsstud 16 doktori- ja meditsiinkandidaadi väitekirja. A-E. Kaasik oli üle 10 aasta kestnud Tartu Ülikooli ja Helsingi Ülikooli aju vereringe haiguste uurimisprojekti Eesti-poolne koordinaator. Ta on olnud külalisprofessor Pennsylvania, Uppsala, Kopenhaageni, Helsingi ja Kuopio ülikoolis. Ta oli Uppsala ülikooli audoktor, Ameerika Neuroloogiaakadeemia, Briti Kuningliku Meditsiiniseltsi, Euroopa Meditsiini

ja Kunstide Akadeemia ning Poola Arstiteaduse Akadeemia liige.

Aastakümnete jooksul täitis akadeemik Kaasik mitmeid ühiskondlikke, erialaseid ja administratiivseid ülesandeid. Ta kuulus erinevatesse üleriigilise tähtsusega kogudesse, sh teadus- ja arendusnõukogu, riigi teaduspreemiate komisjon, SA Eesti Teadusfond, Eesti Koostöö Kogu, Eesti geenivaramu nõukogu jpt. Ligi 10 aastat oli A-E. Kaasik Eesti Arstide Liidu ja Soome Arstide Seltsi Duodecim koostöös tegutsenud meditsiinkirjastuse Medicina juhatuses Eesti-poolne liige. Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks valiti Ain-Elmar Kaasik 1993. aastal ning aastatel 2004–2009 oli ta akadeemia asepresident.

A-E. Kaasikut on tunnustatud mitmete auhindade ja preemiatega. Aastal 1998 autasustati teda Valgetähe 3. klassi teenetemärgiga, 1999. aastal Tartu Ülikooli ja Ludvig Puusepa medalitega, 2002. aastal Osvald Schmiedebergi medaliga, 2012. aastal Karl Schlossmanni medaliga, Eesti Arstide Liidu aumärgiga ja mitmete teistega. Ta pälvis 2001. aastal Tartu Ülikooli Kliinikumi preemia ja 2003. aastal Eesti Vabariigi teaduspreemia. Aastast 2004 oli ta Tartu aukodanik ja Tartu Suurtähe kavaler.

Hindamatu on Ain-Elmar Kaasiku panus Eesti neuroloogia ja neurokirurgia arengusse ning Eesti meditsiiniteaduse ja eesti meditsiinikeele ning eesti meditsiinilise kirjasõna edendamisse tervikuna. Ain-Elmar Kaasikut jäävad sügava austuse ja siira tänuga mälestama arvukad kolleegid ja õpilased.

Eesti Arstide Liit
Eesti Arsti toimetis